

Oponentský posudek rigorosní práce

Rigorosant: Mgr. Ing. Hana Pelikánová

Téma rigorosní práce: Postavení ženy v římském právu

Konsultant: doc. JUDr. Miroslav Černý, Ph.D., JU.D.

Oponent rigorosní práce: JUDr. Jan Šejdl, Ph.D.

Rigorosantka si za téma své práce zvolil problematiku nemovitostí jako předmětu obligace. Toto téma je bezpochyby zajímavé, a i v současné době v kontextu aktuální. Bylo by však záhodno rigorosantce doporučit se v rámci své práce soustředit na dílčí část problematiky a tuto zpracovat více do hloubky. Jak rigorosantka dobře vím, vzniklo hned několik zahraničních obsáhlejších zpracování dané problematiky, a proto by pro přínosnost práce bylo pozitivní právě když by se soustředila na nějakou dílčí část v úvodu své rigorosní práce vymezenou.

Po formální stránce nelze mít vůči předložené rigorosní práci výraznějších námitek. Práce obsahuje 109 stran textu, jehož tvrzení jsou podložena 299 poznámkami pod čarou. Práce rovněž obsahuje samostatný seznam použitých pramenů. Seznam literatury obashuje, jak se na rigorosní práci náleží, též práce zahraniční provenience. Práce jsou uváděny v zásadě *lege artis*, ačkoliv někde snad lze narazit na drobnosti typu, že někde je rozsah stránek uveden „str.“, jinde „s.“ (hned položka č. 1 proti položce č. 2). Rigorosantka též uvádí i edice pramenů, s nimiž pracuje, a to včetně překladů. Snad lze pouze doporučit překlady necitovat u každého použití pramene, ale u prvního s tím, že všechny překlady uvedeného pramene vycházejí, není-li uvedeno jinak, z určitého překladu.

Stylistická stránka práce rovněž nevykazuje závažné vady, byť se na několika místech musíme z chybami či překlepy setkat (např. rigorosantka občas dává číslo poznámky pod čarou před interpunkční znaménka – pozn. 106). V práci lze rovněž nalézt několik stylisticky nevhodných formulací – kupříkladu věta začínající „Neboť“ na str. 47, která evidentně neměla stát samostatně. Rigorosantkě se také ve svém úvodu vyjadřuje k metodě práce s latinskými termíny. Zde je nutno ji doporučit, aby latinské termíny, jsou-li bez českých koncovek, obdržely alespoň latinské koncovky ekvivalentní českému pádu.

Co se týče další specifické oblasti vědecké práce, tedy tvorby referencí (citací a odkazů) vlastního textu, tak tyto jsou udělány zásadně poctivě se snahou o řádné citování zdrojů. Je možno uvést jen několik poznámek – lze se kupříkladu zamyslet nad nutností uvádět ISBN v každé poznámce po čarou, když je tento údaj najednou i v seznamu použitých zdrojů. Je však nutno upozornit na rozpor, kdy rigorosantka řádně systematicky cituje kupříkladu justiniánské Digesta (číslem knihy, titulu a fragmentu případně paragrafu), ale Gaiovy instituce či Instituce justiniánské již cituje odkazem na stránku překladu. I toto jsou prameny, které mají své systematické dělení, jako je tomu u Digest, a je tedy nutno citovat tyto prameny taktéž jako prameny, tedy systematickým způsobem.

Jako významnou výtku ej však nutno uvést způsob, jímž rigorosantka vychází ze své diplomové práce. Vycházet z diplomové práce je samozřejmě legitimní, ale označit celé pasáže jako převzaté a jako citace věru není vhodné. Je možno uvést na úvod kapitoly, že tato vychází z příslušné diplomové práce, přičemž se pak rigorosantce nabízí i možnost případných úprav, doplnění a podobně. Přístup rigorosantky tedy obsahově není závadný, ale pro proklamaci svých východisek rigorosantka zvolila nevhodnou formu.

Vzhledem k práci je nutno se zamyslet také na charakterem jejího úvodu, kdy rozpis a rozbor jednotlivých jejích částí není v úvodu práce vhodným, ale naopak je žádoucí a zasloužilo by si ještě větší zvýraznění cíle práce (který by vynikl o to více, pokud by bylo téma zúženo, jak bylo výše uvedeno). Uvedený problém snad ještě více vyniká při pohledu na závěr práce, který, spíše než závěr práce, připomíná její shrnutí. Závěr práce, který by měl být právě odpověďmi na v úvodu položené otázky, má svoji úlohu, jež není možno zaměňovat se shrnutím práce. Vzhledem k široce pojatému cíli práce je pak ovšem vytvořit závěr práce ve smyslu, jaký má mít, obtížnější.

Při souhrnném pohledu na předkládanou rigorosní práce je nutno ocenit, že se rigorosantka vrhla do průřezového tématu, což je ocenitelné, ale na druhou stranu šíře tématu ji zabránila hlubšímu vhledu do určité problematiky. Z toho důvodu je práce popisnější, než by rigorosní práci slušelo, což mimo jiné osvědčují i použité zdroje, kdy mezi těmito jsou zhusta učebnice a učební pomůcky, což jistě nejsou zdroje vědeckého poznání, od nichž je možno odvozovat vědeckou práci. Jelikož rigorosní práce má osvědčit, že předkladatel naplňuje nároky, které jsou kladeny na vyšší standard absolventské práce, ale nikoliv na práci primárně vědeckou, jako je tomu u

disertačního spisu, pak je nutno konstatovat, že tyto nároky práce, byť s výše uvedenými výhradami, přece ale splňuje.

V návaznosti na výše uvedené jako témata k diskusi v rámci obhajoby rigorosní práce navrhuji rigorosantovi:

Contubernium jako tzv. druhé manželství (str. 66 práce) proti Paul. sent. 2.20: *Eo tempore, quo quis uxorem habet, concubinam habere non potest. Concubina igitur ab uxore solo dilectu separatur.*

Ženy a testamenti factio activa.

Na základě všeho výše uvedeného tedy doporučuji uvedenou rigorosní práci k ústní obhajobě s návrhem kladného hodnocení a po řádném složení rigorosní zkoušky doporučuji udělit rigorosantce titul doktor práv Západočeské University.

V Hýskově 6. června A.D. 2022

JUDr. Jan Šejdl. Ph.D.